

NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini [bg](#) a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi.

Swipe to change

bulgară

## Care este instanța competentă

Bulgaria

### 1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

În conformitate cu Constituția Bulgariei, justiția este înfăptuită de Curtea Supremă, de Curtea Supremă Administrativă, de instanțele de apel, de instanțele provinciale, de instanțele militare și de instanțele districtuale. De asemenea, prin lege pot fi înființate instanțe specializate. Instanțele extraordinare nu sunt permise. În conformitate cu Legea privind autoritatea judecătorească, instanțele administrative sunt situate în aceleași localități și au aceeași competență teritorială ca instanțele provinciale. În cazul în care doriți modificarea, abrogarea sau anularea unei decizii a unei autorități publice sau doriți să solicitați instanței să oblige o autoritate publică să emită o anumită decizie sau considerați că o autoritate publică a acționat în mod greșit sau nu a acționat în mod corespunzător, trebuie să vă adresați unei instanțe administrative, cu excepția cazului în care cauza dumneavoastră este de competența Curții Supreme Administrative. Nu există alte instanțe specializate. În cazul în care sunteți parte într-un litigiu civil, cauza dumneavoastră va fi soluționată de o instanță civilă de drept comun. Conform Codului de procedură civilă, materiilor care implică o urgență specială și cauzelor privind căsătoria și starea civilă, procedurile de punere sub tutelă, partajul judiciar, protecția și restituirea posesiei, actele și acțiunile colective, li se aplică norme de procedură speciale. Conform Codului de procedură civilă, norme de procedură speciale se aplică, de asemenea, anumitor proceduri nelitigioase, cum ar fi cererile de eliberare a unui titlu executoriu. Conform Legii comerțului, norme speciale se aplică, de asemenea, în cazul procedurilor de insolvență aflate pe rolul secțiilor comerciale ale instanțelor provinciale care au competența inițială.

### 2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?

#### 2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?

În conformitate cu Codul de procedură civilă bulgar, trebuie să formulați o cerere la instanța districtuală (*rayonen sad*), cu excepția cazului în care cauza dumneavoastră este de un tip pentru care instanțele provinciale (*okrazhen sad*) dețin competență inițială.

Trebuie să formulați o cerere la instanța provincială în cazul în care cauza dumneavoastră privește: stabilirea sau contestarea filiației, încetarea unui raport de adopție, declararea judiciară a incapacității unei persoane sau ridicarea acestei incapacități,

dreptul de proprietate sau drepturile reale asupra unui imobil în cazul în care valoarea cererii dumneavoastră este mai mare de 50 000 BGN, un litigiu civil sau comercial care are drept obiect o sumă mai mare de 25 000 BGN (cu excepția cazului în care cauza dumneavoastră privește plata întreținerii, o creanță în temeiul legislației muncii sau recuperarea cheltuielilor neautorizate),

înregistrarea inadmisibilă, nulă sau incorectă a unei societăți pentru care legea prevede că instanțele provinciale au competență inițială, un litigiu supus examinării de către instanța provincială în temeiul unei alte legi,

creanțe, indiferent de valoarea lor, conexe într-o singură cauză aflată în competența unei instanțe provinciale, în cazul în care acestea urmează să fie examinate în cadrul aceleiași proceduri.

Dacă doriți să vă apărați drepturile în calitate de asociat al unei societăți, să atacați o decizie a acționarilor unei societăți, să obțineți anularea actelor constitutive ale unei societăți, să obțineți închiderea unei societăți sau să inițiați proceduri de insolvență, trebuie să formulați o cerere la instanța provincială în circumscripția căreia societatea își are sediul social.

#### 2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)

##### 2.2.1 Regula în materie de competență teritorială

Trebuie să formulați o cerere la instanța judecătorească competentă în districtul (*rayon*) în care pârâtul își are reședința sau sediul social sau sediul central. Dacă litigiul dumneavoastră este cu o instituție guvernamentală sau cu o persoană juridică, trebuie să formulați cererea la instanța în circumscripția căreia acestea își au sediul sau sediul social. În cazul în care aveți un litigiu direct cu o sucursală a unei societăți, aveți posibilitatea să formulați cererea și în fața instanțelor în circumscripția cărora se află sediul sucursalei.

În cazul în care doriți să introduceți o acțiune civilă împotriva statului bulgar, trebuie să vă adresați instanțelor din districtul în care a luat naștere litigiul sau, în cazul în care acesta a luat naștere în afara Bulgariei, instanțelor din Sofia.

În cazul în care doriți să inițiați o procedură împotriva unei persoane care nu are o adresă cunoscută, trebuie să formulați o cerere la instanțele în circumscripția cărora este rezident avocatul sau reprezentantul său legal sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, la instanțele în circumscripția cărora se află reședința dumneavoastră. Acest lucru este valabil și în cazul în care persoana respectivă este rezidentă în afara Bulgariei. În cazul în care și dumneavoastră aveți reședința în afara Bulgariei, trebuie să formulați cererea la instanțele din Sofia.

Dacă doriți să declanșați o procedură judiciară împotriva unui minor sau a unei persoane fără capacitate juridică, trebuie să vă adresați instanțelor în circumscripția cărora se află reședința reprezentantului legal al acestora.

În cazul în care acțiunea dumneavoastră privește o succesiune, retragerea parțială sau completă a unui testament, împărțirea unei succesiuni sau anularea unui partaj voluntar, trebuie să vă adresați instanțelor în circumscripția cărora este executat testamentul. În cazul în care defunctul este cetățean bulgar, însă testamentul este executat în afara Bulgariei, acțiunea trebuie formulată fie la instanțele în circumscripția cărora se află ultima reședință a defunctului din Bulgaria sau locul în care se află patrimoniul succesoral.

Pentru a contesta o decizie emisă de o autoritate publică, trebuie să vă adresați Curții Administrative (*Administrativen sad*) în circumscripția căreia se află sediul central al autorității respective. În cazul în care acest sediu este în afara Bulgariei, cauza dumneavoastră intră în sfera de competență a Curții Administrative din Sofia (*Administrativen sad – grad Sofia*).

## 2.2.2 Reglementări particulare

### 2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?

Pentru a realiza o creanță financiară pe baza unui contract, puteți, de asemenea, formula o cerere în fața instanțelor în circumscripția cărora locuiște în prezent cealaltă parte.

Dacă doriți să solicitați indemnizație de întreținere, puteți, de asemenea, sesiza instanțele în circumscripția cărora se află reședința dumneavoastră permanentă.

În cazul în care formulați o cerere cu privire la protecția consumatorilor, puteți, de asemenea, să vă adresați instanțelor în circumscripția cărora se află reședința dumneavoastră actuală sau permanentă.

Lucrătorii pot, de asemenea, formula o acțiune împotriva angajatorului lor la locul lor obișnuit de desfășurare a activității.

Litigiile de dreptul muncii dintre străini, întreprinderi sau asociații în participațiune străine al căror sediu social se află în Bulgaria, pe de o parte, și salariați străini care lucrează pentru ei pe teritoriul Bulgariei, pe de altă parte, țin de instanțele în circumscripția cărora se află sediul social al angajatorului, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel.

Litigiile de dreptul muncii dintre angajați cu cetățenie bulgară care lucrează în străinătate pentru angajatori bulgari țin de instanțele din Sofia în cazul în care cauza este introdusă împotriva angajatorului și de cele în a căror circumscripție se află reședința din Bulgaria a angajatului în cazul în care acțiunea este formulată împotriva angajatului.

În cazul în care ați suferit prejudicii, aveți opțiunea de a formula acțiunea în fața instanțelor în circumscripția cărora se află locul în care s-a produs prejudiciul. Dacă aveți nevoie să introduceți o acțiune împotriva unor părți care se află în arondismente judiciare diferite sau dacă acțiunea dumneavoastră privește un patrimoniu împărțit în mai multe arondismente judiciare, puteți sesiza instanțele din unul dintre aceste arondismente.

În cazul în care dumneavoastră sau organizația dumneavoastră doriți să solicitați despăgubiri ca urmare a unei decizii emise de o autoritate publică, puteți sesiza instanțele în circumscripția cărora locuiți sau aveți sediul social, cu excepția cazului în care acțiunea dumneavoastră este conexasă cu o cale de atac formulată chiar împotriva deciziei respective.

### 2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

În cazul în care acțiunea dumneavoastră privește drepturi reale asupra unui bun imobil, ieșirea din coproprietate prin partaj sau stabilirea limitelor ori restabilirea dreptului de proprietate asupra unei proprietăți imobiliare, trebuie să sesizați instanțele în circumscripția cărora se află bunul imobil respectiv. De asemenea, trebuie să sesizați instanța care deține competența pentru bunul imobil dacă cererea dumneavoastră privește un act care constată drepturi reale asupra bunului imobil respectiv sau divizarea, dizolvarea sau anularea unui act referitor la un bun imobil.

### 2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

Cu toate acestea, părțile la un litigiu privind un bun imobil pot deroga de la normele de competență teritorială prin semnarea unui acord de atribuire a competenței unei anumite instanțe. Acest lucru nu este posibil totuși în cazul în care acțiunea dumneavoastră privește drepturi reale asupra unui bun imobil, ieșirea din coproprietate prin partaj sau stabilirea limitelor ori restabilirea dreptului de proprietate asupra unei proprietăți imobiliare, un act de constituire a unor drepturi reale asupra unui bun imobil sau divizarea, dizolvarea sau anularea unui act referitor la un bun imobil, cazuri în care legea este cea care determină instanța care are competență teritorială.

În cazul în care acțiunea dumneavoastră privește protecția consumatorilor sau dreptul muncii și ați fost de acord cu cealaltă parte sau cu celelalte părți cu privire la instanța care este competentă, acordul respectiv va fi valid doar dacă a fost semnat după nașterea litigiului.

Dacă aveți o creanță financiară, dumneavoastră și cealaltă parte puteți să ajungeți la un acord cu privire la soluționarea problemei prin intermediul arbitrajului, cu excepția cazului în care aceasta privește drepturi reale sau bunuri imobile, plata indemnizației de întreținere sau legislația muncii. Pentru a iniția o procedură de arbitraj, toate părțile implicate trebuie să încheie un acord procedural special (*arbitrazhno sporazumenie* sau acord de arbitraj). Curtea de arbitraj poate să utilizeze orice izvoare relevante de drept internațional și un izvor bulgar specific: Legea privind arbitrajul în litigiile comerciale internaționale (*Zakon za mezhdunarodniya targovski arbitrazh*). În conformitate cu această lege, acordul de arbitraj înseamnă că toate părțile implicate solicită unei curți de arbitraj să soluționeze toate conflictele sau o parte a acestora care pot apărea sau au apărut între acestea în cadrul unui anumit raport contractual sau necontractual. Acordul poate lua forma unei clauze compromisorii într-un alt contract sau a unui acord separat. Acordul de arbitraj trebuie întocmit în scris. Curtea de arbitraj poate fi o instituție permanentă sau poate fi instituită pentru a soluționa un anumit litigiu. Sediul curții de arbitraj poate fi în afara Bulgariei în cazul în care una dintre părți are în mod normal sediul în afara Bulgariei sau își are locul de desfășurare a activității în conformitate cu statutul său ori își are conducerea centrală în afara Bulgariei.

### 3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

Singurele instanțe specializate în materie civilă din Bulgaria sunt instanțele administrative.

Toate cauzele administrative intră în competența instanțelor administrative, cu excepția celor care țin de competența Curții Supreme Administrative. Curtea Supremă Administrativă are competență inițială în cazul în care doriți să contestați: un regulament emis de o autoritate publică, alta decât un consiliu local, un regulament emis de Consiliul de miniștri, de prim-ministru, de un viceprim-ministru sau de un ministru, o decizie a Consiliului Judiciar Suprem, un regulament emis de Banca Națională a Bulgariei și orice alte regulamente pentru care legea prevede competența inițială a Curții Supreme Administrative.

Ultima actualizare: 27/09/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.